

VS: Fire fraksjoner + marin begroing

Anne Birgitte Skibnes <Anne.Birgitte.Skibnes@mattilsynet.no>
Til post@revekompst.no
Kopi [Brita Toppe](#); [Hannah Kate Hoddy](#)

[← Svar](#) [↶ Svar til alle](#) [→ Videre send](#) [⋮](#)

ons. 09.09.2020 08:20

Hei – her kommer tilbakemeldingen

Vi viser til spørsmål og tilsendt dokumentasjon vedrørende fem ulike fraksjoner aktuelle som råvare i kompostering.

Innledningsvis viser vi til aktsomhetsplikten i Matloven som pålegger enhver å utvise nødvendig aktsomhet, slik at det ikke oppstår fare for utvikling eller spredning av planteskadegjørere eller smittsomme dyresykdommer. Dere har derfor et selvstendig ansvar for å vurdere hvilke råvarer, og hvilke sammensetning av ulike råvarer, som på en sikker måte kan håndteres i anlegget. I produksjonen av gjødselvarer skal det bare brukes råvarer som har en dokumenterbar nyttevirkning for produktet eller produksjonsprosessen de skal brukes i og som ikke medfører fare for helse og miljø.

Godkjenningen dere har etter animaliebiproduktregelverket åpner for at dere kan ta inn følgende kategorier av animaliebiprodukt som råvare i komposteringsanlegget:

- Kategori 3
- Kategori 2 som kan bearbeides i et komposteringsanlegg uten forutgående bearbeiding (husdyrgjødsel, fordøyelseskanaalen og dens innhold, melk, melkebaserte produkter, råmelk, egg og eggeprodukter som i følge vedkommende myndighet ikke innebærer risiko for spredning av alvorlige smittsomme sykdommer).
- Kategori 2 som er bearbeidet med trykksterilisering før det komposteres

Vi har følgende spesifikke tilbakemelding på de fem fraksjonene av råvarer dere stiller spørsmål til:

1. **Marin begroing med hovedvekt på blåskjell:** Vi forutsetter at dette i all hovedsak er skalldyr og som da er et animalsk biprodukt i kategori 3 (skall fra skalldyr med bløtvev eller kjøtt fra dyr som ikke viser tegn til sykdommer som kan overføres til mennesker eller dyr gjennom dette materialet, jf Forordning 1069 Artikkel 10). Animaliebiproduktforskriften vil derfor ikke være noe hinder for at denne råvaren kan brukes i anlegget. Men, vi gjør spesifikt oppmerksom på at det må gjøres gode vurderinger på annen risiko i materialet f.eks tungmetaller, toxiner og organiske miljøgifter. Det vil være ulike risiko avhengig av om dette er blåskjell fra matproduksjon eller marin begroing fra oljeindustri. Jf Forskrift om organisk gjødsel § 10 pkt 2: *Den som produserer eller omsetter produkter etter denne forskrift skal vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å begrense og forebygge at produktet inneholder organiske miljøgifter, plantevernmidler, antibiotika/kjemoterapeutika eller andre miljøfremmede organiske stoffer i mengder som kan medføre skade på helse eller miljø ved bruk.*
2. **Overskuddsbiomasse fra settefiskanlegg (OBS).** Dersom overskuddsbiomassen ikke inneholder død fisk, så er den ikke regnet som et animalsk biprodukt. Det kreves dokumentasjon på hvordan en har sikret fravær av død fisk i massen. Massen må innfri kravene i gjødselvereforskriften for å kunne brukes som råvare i produksjonen av kompost. I forslag til ny gjødselvereforskrift er fiskeslam oppført som en råvare som kan inngå i gjødselvarer uten å søke Mattilsynet om spesifikk løyve, men det inkluderer ikke slam fra marine akvakulturanlegg og slam som inneholder rester av lakselusmidler. Det er ikke gjennomført noen standard validering av hygieniseringsmetoder ved kompostering av

fiskeslam. Hvert enkelt anlegg må derfor kunne dokumentere at den hygieniseringsmetoden som blir brukt i anlegget sikrer at bruk (eller misbruk) av produktet ikke medføre fare for overføring av fiskepatogener. I tillegg til vurdering av hygieniseringsmetode må dere også ha vurderinger på innhold av tungmetall, miljøgifter og medisinrester i råvaren.

3. **Kjøttbeinmel i kategori 3:** Tillatt å ta inn i komposteringsanlegget forutatt at varmebehandling ved 133 er gjennomført som beskrevet. Bruksbegrensning på produktet.
4. **Gjødselpellets fra IVAR IKS sitt anlegg på Mekjarvik.** Pellets som er ferdig hygienisert vil være tillatt å ta inn i komposteringsanlegget, såfremt gjødselpelletsen ikke inneholder kategori 2 materiale som ikke er trykksterilisert.
 - **Biorest fra IVAR IKS sitt anlegg på Mekjarvik og Grødalaland:** Bioresten fra begge anleggene inneholder avløpslam, og dette vil føre til bruksbegrensninger på produktet. Det vil kreve gode rutiner for å sikre et skille mellom produkter som inneholder avløpslam fra de som ikke inneholder avløpslam.
 - **Mekjarvik:** Her er bioresten uhygienisert og kan derfor bare inneholde kategori 3 materiale for å tas inn i komposteringsanlegget. **Grødalaland:** Bioresten fra Grødalaland er eksponert for høyt trykk og høy temperatur før stabilisering i biogassanlegget og kravet til hygienisering er derfor oppnådd. Så fremt bioresten er hygienisert kan denne tas inn i komposteringsanlegget på Reve.

Med vennlig hilsen

Anne Skibnes

seniorinspektør

Mattilsynet, Avdeling Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkefjord

Telefon: 22 77 78 92 / 22 40 00 00

Besøksadresse: Jærveien 12, 4319 Sandnes

Felles postadresse: Mattilsynet, Avdeling Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkefjord, Felles postmottak, Postboks 383, 2381 Brumunddal

postmottak@mattilsynet.no